

De VE-politiske retningslinjer

Indhold i de politiske retningslinjer for vedvarende energi (VE)

Retningslinjerne skal stille skarpt på de politiske forventninger i forhold til de VE projekter, der eventuelt skal fremmes. Nedenfor beskrives således

- Hvad er omfattet af retningslinjerne?
- Overordnede principper
- Vurderingskriterier
- Dokumentationskrav til ansøgere
- Tønder Kommunes opgaver

Hvad er omfattet af retningslinjerne?

Retningslinjerne omfatter proces og sagsbehandling for sol- og vindenergi projekter. Afgrænsningen er foretaget snævert til disse typer af VE, da der her er stor interesse fra interessenter og borgere og størst pres på forvaltningen. Andre typer af VE projekter skal behandles som konkrete sager.

Overordnede principper for VE projekter

De overordnede principper er generelle og tværgående.

Udviklingen af VE projekter skal bidrage til udviklingen af Tønder Kommune. Udviklingen af VE skal således kunne ses dels i sammenhæng med Tønder Kommunes Visions- og Strategiplan (herunder at der skabes vækst med udgangspunkt i de stedbundne kvaliteter, at støtte op om lokalsamfundenes udvikling og at skabe flere bæredygtige bosætningsmiljøer), dels at de falder i tråd med, at der i Tønder Kommune er fokus på FN verdensmålene "Sundhed og trivsel", "Kvalitetsuddannelse", "Bæredygtig energi", "Anstændige jobs og økonomisk vækst", "Bæredygtige byer og lokalsamfund", "Klimainsats", "Livet i havet" samt "Livet på landet".

VE projekter skal have en samlet lokal økonomisk effekt, der ikke kun kommer et fåtal til gode, skal bygge på lokal opbakning og kan ses i et større strategisk perspektiv. Med et større strategisk perspektiv menes, at det enkelte VE projekt kan ses i en større helhed ved at skabe afledte effekter. Afledte effekter kan i den forbindelse eksempelvis være, at der skabes jobs og erhverv, etablering af vækstfremmepuljer eller at attraktiviteten i bosættningen øges.

Tønder Kommune bidrager til, at der på sigt reduceres i antallet af landvindmøller, men forventer samtidig, at de resterende landvindmøller har forøget samlet kapacitet, der producerer mere energi. Der er ingen automatik i, at hvor der allerede er vindmøller, så er der også en hævdevunden ret til opstilling af nye vindmøller. Nye ansøgninger vil hver gang blive taget op til en konkret vurdering.

Tønder Kommune anvender i vurderingen af VE projekters sundhedseffekt alene vurderinger fra den danske Sundhedsstyrelse og danske myndigheder.

Vurderingskriterier for VE projekter

VE projekter vurderes og forelægges politisk behandling enkeltvis. Tønder Kommune har opstillet nedenstående kriterier som VE projekter skal leve op til.

- VE projekter skal opfylde helhedsorienterede og strategiske formål. Det betyder, at VE projekter skal have formål, der spiller sammen med Tønder Kommunes Strategi- og Visionsplan og bidrager til udviklingen i Tønder Kommune også med afledte effekter.

- VE projekter skal bidrage til udviklingen af bæredygtige lokalsamfund. Det betyder, at udviklingen af VE projekter skal bygge på lokale involverende processer, der sikrer lokal opbakning og lokale gevinster. Det er en politisk vurdering fra sag til sag, om den lokale proces og forankring er tilgodeset på ansøgningstidspunkt. Der er særligt fokus på nærområdet.
- VE projekter skal bidrage til, at der i lokalområdet kan opnås en økonomisk gevinst til lokalområdet og der tilbydes attraktive vilkår for borgere for at deltage i investeringen i VE.
- VE projekter skal derudover skabe synergi og give afledte effekter herunder skabelse af nye jobs, erhverv og bosætningsvilkår lokalt og i kommunen som helhed.
- VE projekter skal vurderes i forhold til de givne planlægningsforhold. Det betyder blandt andet at VE skal indpasses ift. natur og landskab.

Der udlægges ikke på forhånd nye specifikke områder til VE. Der findes dog allerede eksisterende erhvervsområder, hvor solceller kan indpasses, men det ses gerne, at lavbundsområder anvendes til VE. Dette må også gerne ske ved at VE projekter spiller sammen med eksisterende ordninger for lavbundsområder. Solcelleparker bør fortrinsvis placeres på ekstensivt dyrket landbrugsjord.

I indeværende valgperiode 2026-2029, gennemføres der endvidere ikke nye ansøgningsrunder for VE anlæg. Der vil udelukkende kunne blive tale om enkeltsagsbehandling af ansøgninger, hvis VE projekter relaterer sig til, og i symbiose med lokale virksomheder og dermed lokale arbejdspladser.

Dokumentationskrav til ansøgere

Som følge af de opstillede vurderingskriterier opstiller Tønder Kommune nedenfor en række dokumentationskrav til VE projektansøgere. Dette gøres, idet kommunen derved pålægger projektudviklerne til i samarbejde med lokalområdet, at udvikle et VE projekt i overensstemmelse med borgernes ønsker. Formålet med indhentning af informationerne er at skaffe oplysninger om lokale gevinster og skabe mest mulig transparens vedr. bidrag til lokalområdet, ud over de lovpligtige VE-ordninger.

- Dokumentation styrkes jo længere fremme i processen, ansøgeren er på ansøgningstidspunktet. Det er et væsentligt parameter jo større forarbejde og involvering, der er gennemført på ansøgningstidspunktet.
- Ansøgere skal dokumentere, planlægge og gennemføre projekter i tæt og involverende samarbejde med lokalområder og Tønder Kommune.
- Ansøgere skal sikre, at lokalt ejerskab vægtes højt og skal dokumentere en grundig plan for, hvordan det opnås.
- Ansøgere skal opstille økonomiske modeller for afkast for andelshavere og fællesskabet, der er gennemsigtige og attraktive. Herunder skal ansøgere arbejde for, at lokalt ejerskab sker ud fra kostpris på møller og de skal dokumentere en plan for hvordan det opnås. Der arbejdes for at mindst 40% udbydes lokalt.
- Ansøgere skal angive gennemskuelige finansielle modeller for, hvordan borgere kan investere i VE.

- Der vil også blive lagt vægt på, at projektansøgere søger løsninger der samlet understøtter en positiv befolkningsvækst og attraktive bosætningsmuligheder i områderne – forstået således, at der hvor ældre bygninger eventuelt skal vige for et projekt, der skal der tages initiativer til en samlet forbedring af bosætning- og bygningsmassen i lokalområdet.

Tønder Kommunes opgaver

Udviklingen af VE skal ske i en proces, hvor det er VE projektudviklerens opgave at sikre, at den er involverende, og sikrer forankring og gevinster. Det er derved Tønder Kommunes opgave at være opmærksom på borgere og lokalsamfunds inddragelse i VE-processer, at de får det bedst mulige grundlag for økonomisk gevinst samt at VE i videst muligt omfang bidrager til fortsat strategisk udvikling.

Tønder Kommune administrerer Grøn Pulje og sikrer en fordeling af disse midler, der tilfalder både de områder, der er direkte berørt af VE projektet samt øvrige områder i kommunen. Opgaven forankres i et politisk udvalg (økonomiudvalget).

Tønder Kommune har som planmyndighed en vejledende rolle i forhold til plangrundlaget og har derved forhåndsdialog i VE sager.

Tønder Kommune har ingen aktiv og formidlende rolle i forhold til spørgsmål og sundheds- og støjforhold, og forholder sig alene til disse spørgsmål i en myndighedsrolle.

Afskærmning af solcelleanlæg

I Tønder kommune skal større anlæg sløres med egnstypiske, tætsluttende beplantningsbælter for at bevare landskabsbilledet mest muligt.

Solcelleanlæg skal således afskærmes af brede læhegn, og arkitektoniske løsninger for anlægget skal indtænkes. Ansøgninger om solcelleanlæg skal endvidere redegøre for panelernes bæredygtighed.

Mest mulig inddragelse af borgere og andre interessenter

Hermed menes tæt inddragelse af relevante interessenter som for eksempel Tønder Forsyning, Sydtrafik, lokale varmeværker, energitunge virksomheder, lokalråd, Erhvervsråd mfl. i udfoldelsen af det samlede potentiale.

Tønder kommune vil facilitere borgermøder og demokratiprocesser, der har til hensigt at formidle faktuel viden og samtidig sikre en gensidig dialog med borgerne. Endvidere vil de enkelte projektudviklere skulle sikre en fyldestgørende borgerinvolveringsproces 360 grader rundt om projekterne.

Størst mulig lokalt medejerskab af VE-anlæg

Hermed menes udbud af anparter til kostpris til lokalsamfundet, til borgere i den øvrige kommune, lokale virksomheder, lokale borgerejede fonde mv, svarende til mindst 40 pct. af projektet, og med et klart sigte om, at der fra projektets side arbejdes aktivt for størst muligt lokalt medejerskab ved hjælp af alle relevante ejerskabsformer.

Kanaliserende af økonomiske gevinster til lokalområde

Hermed menes lokale gevinster fra VE-projektet/lodsejerne i et givent lokalområde ud over de lovpligtige VE-ordninger, som løbende understøtter skabelsen af gode rammer for den lokale vækst og udvikling i lokalområdet, i tæt samarbejde med borgerne i lokalområdet.

Effektiv udfasning af udtjente VE-anlæg

Hermed menes, at nuværende, funktionsdygtige anlæg (primært vindmøller) udfases af ejerne når de er udtjente, eller hvis de indgår i nye projekter.

Der er således en ambition om, at det samlede antal vindmøller i kommunen reduceres, idet de nye men færre vindmøller vil være langt mere effektive - målet er at effekten løftes på færre vindmøller.

Grøn pulje

Der er blandt aftalens parter en fælles forståelse for, at anvendelse af midlerne i den grønne pulje skal komme byer og lokalsamfunds i hele kommunen i gavn.

Procesplan

Tabel over godkendt procesdiagram:

